

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1986-1987

5 MEI 1987

Voorstel van wet betreffende het algemeen onderwijs te geven aan jongeren die voor lange tijd in een ziekenhuis zijn opgenomen

(Ingediend door mevr. Delruelle-Ghobert)

TOELICHTING

Er zijn in België grote aantallen kinderen, tieners en adolescenten die gedurende een tamelijk lange tijd in een ziekenhuis moeten verblijven.

Verkeersongevallen, zware ziekten en situaties veroorzaakt door uitwassen van onze beschaving (depressie, drugs...) zijn daarvan de oorzaak.

Zoals algemeen bekend gaat langdurige opname in een ziekenhuis gepaard met allerlei risico's ten gevolge van het gebrek aan contact met de buitenwereld en het ontbreken van onderwijs gedurende een langere tijd. De ernst van dit drama springt meteen in het oog wanneer men bedenkt welke moeilijkheden jongeren vandaag bij het zoeken naar een baan ondervinden, vooral wanneer het hun aan de nodige kwalificaties ontbreekt.

Een lang verblijf in verplegingsinrichtingen vermindert de kansen van deze jongeren om een opleidingspeil te bereiken dat hun moet helpen het hoofd te bieden aan de concurrentie van degenen die het geluk hebben hun studie in normale omstandigheden voort te kunnen zetten.

Wij mogen ons niet neerleggen bij het voortduren van een toestand die in het nadeel van jonge zieken dreigt uit te vallen, indien hun niet de kans geboden wordt zich sociaal en professioneel te herintegreren. Enkel door onderwijs in het ziekenhuis te geven, kunnen deze nadelen worden ondervangen.

SENAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1986-1987

5 MAI 1987

Proposition de loi visant à dispenser un enseignement général aux jeunes hospitalisés pour une longue durée

(Déposée par Mme Delruelle-Ghobert)

DEVELOPPEMENTS

Il y a en Belgique un nombre élevé d'enfants, d'adolescents et de jeunes qui doivent séjourner à l'hôpital pour une durée assez longue.

Des accidents de la route, des maladies graves ou des « états » dus aux excès de notre civilisation (dépression, drogue...) en sont la cause.

On sait que de longues hospitalisations comportent des risques d'ordres divers dus d'une part au manque de contact avec le monde extérieur et d'autre part à l'absence de formation pendant un laps de temps important. On saisit la gravité de ce drame lorsque l'on songe à l'ensemble des problèmes que rencontrent actuellement les jeunes pour trouver un emploi, surtout lorsqu'ils manquent de qualification.

Or, de longs séjours dans des établissements de soins diminuent les chances de ces jeunes d'arriver à un niveau de formation capable de concurrencer le niveau de ceux qui ont la chance de poursuivre leurs études dans des circonstances normales.

On ne peut donc tolérer que perdure une situation qui risque de défavoriser ces jeunes malades si on ne leur offre pas des chances de réinsertion au plan social et au plan professionnel. Seul un enseignement dispensé en milieu hospitalier permet de remédier à ces inconvénients.

Er schijnt een regeling te bestaan voor kinderen in de leeftijdsklasse van het lager onderwijs, maar niet voor tieners die middelbaar onderwijs moeten volgen en evenmin voor jongeren die zich in een instelling van universitair niveau zouden moeten bevinden.

Dit voorstel van wet wil een aanmoediging zijn om aan jongeren in deze twee leeftijdscategorieën onderwijs in ziekenhuizen te geven.

Voor het middelbaar onderwijs worden de door de Staat erkende of gesubsidieerde instellingen van sociale promotie belast met het onderricht in de algemene vakken. Met dat doel zullen zij nieuwe afdelingen oprichten om dit type van onderwijs mogelijk te maken, na toestemming daartoe te hebben gevraagd aan de bevoegde administratie. Het is geweten dat deze instellingen werken met een systeem van urenbanken en dat deze laatste nog beschikken over een reserve aan uren waaruit geput kan worden. Na aldus onderwijs van sociale promotie te hebben genoten, zouden de betrokken jongeren zich bij een examencommissie van de Staat kunnen aanmelden. Dat zou hen opnieuw op één lijn plaatsen met de overige scholieren.

Voor het hoger onderwijs wordt aan de universiteiten gevraagd V.Z.W.'s op te richten die algemene cursussen zouden organiseren (binnen de grote richtingen zoals exacte wetenschappen, menswetenschappen, enz.) en jongeren die in een ziekenhuis zijn opgenomen zouden begeleiden met aangepaste lectuur.

Schriftelijk onderwijs lijkt ons niet aangepast aan hun specifieke situatie (bovendien is dat een gemeenschapsbevoegdheid). Dit type van onderwijs maakt het namelijk niet mogelijk menselijke contacten aan te knopen, terwijl die juist in een gesloten milieu als een ziekenhuis broodnodig zijn.

Sommige universiteiten hebben al ten behoeve van volwassenen soepele onderwijsformules uitgewerkt. Wij denken onder meer aan de universiteit voor de derde leeftijd. Waarom zo'n voorbeelden niet navolgen voor jongeren die in een ziekenhuis zijn opgenomen?

Dit wetsvoorstel zal geen budgettaire weerslag hebben. De instellingen van sociale promotie bestaan immers al en zij beschikken nog over een voorraad aan uren. De universiteiten bestaan eveneens. Zij kunnen V.Z.W.'s oprichten die bijvoorbeeld een beroep kunnen doen op vrijwilligers en op B.T.K.'ers. De hier bedoelde instellingen zullen zelf de regels bepalen met betrekking tot de organisatie van dit nieuwe type van begeleiding. Soepelheid moet in deze aangelegenheid de regel blijven.

**

VOORSTEL VAN WET

ARTIKEL 1

De door de Staat erkende of gesubsidieerde instellingen van sociale promotie organiseren het onderricht in algemene

Il semble que la question soit réglée pour les enfants en âge d'école primaire mais tel n'est pas le cas des adolescents qui devraient fréquenter l'enseignement secondaire ni celui des jeunes qui devraient se trouver dans un établissement de niveau universitaire.

Aussi, la présente proposition de loi vise à encourager l'enseignement dans les hôpitaux pour les jeunes de ces deux catégories d'âge.

Pour l'enseignement secondaire, il est demandé aux instituts de promotion sociale reconnus ou subventionnés par l'Etat de prendre en charge l'organisation de cours généraux destinés à ces adolescents. Pour ce faire, ils ouvriront des sections nouvelles qui permettent de dispenser ce type de cours après en avoir fait la demande auprès de l'administration concernée. On sait que ces instituts sont rattachés à des banques d'heures et que celles-ci ont encore des réserves d'heures à leur allouer. Dès lors, ces jeunes pourraient, après avoir reçu un enseignement de promotion sociale, se présenter devant un jury d'Etat, ce qui les mettrait sur un pied d'égalité avec les autres étudiants.

Quant à l'enseignement supérieur, il est demandé aux universités de constituer des A.S.B.L. destinées à dispenser des cours généraux (suivant de grandes orientations : sciences exactes, sciences humaines, etc.) et à encadrer les jeunes hospitalisés par des lectures dirigées.

L'enseignement par correspondance ne nous semble pas adapté à leurs cas (au surplus, il est communautarisé). En effet, ce type d'enseignement ne permet pas les contacts humains combien nécessaires lorsque l'on vit dans un milieu aussi fermé que celui de l'hôpital.

Certaines universités ont déjà mis en œuvre des formules très souples d'enseignement destiné à des adultes. Nous songeons par exemple aux universités des aînés. Pourquoi dès lors ne pas s'inspirer de telles expériences et en faire bénéficier les jeunes hospitalisés?

La présente proposition de loi n'entraînera pas des frais supplémentaires. En effet, les instituts de promotion sociale existent et les heures dont ils disposent ne sont pas épuisées. Les universités existent également et peuvent constituer des A.S.B.L. qui feraient appel à des volontaires et à des C.S.T. par exemple. Les institutions ici visées détermineront elles-mêmes les modalités relatives à l'organisation de ce nouveau type d'encadrement. En cette matière, la souplesse doit rester la règle.

J. DELRUELLE-GHOBERT.

**

PROPOSITION DE LOI

ARTICLE 1er

Les instituts de promotion sociale reconnus ou subventionnés par l'Etat organisent des cours généraux destinés

vakken, bestemd voor jongeren die voor lange tijd in een verplegingsinrichting zijn opgenomen. Zij richten daartoe een nieuwe afdeling « algemene vakken » op.

ART. 2

De universiteiten richten verenigingen zonder winstoogmerk op belast met de begeleiding, binnen verplegingsinrichtingen, van studenten die voor lange tijd zijn opgenomen.

aux adolescents qui font un long séjour dans les établissements de soins. Ils créent à cet effet une section nouvelle : cours généraux.

ART. 2

Les universités constituent des associations sans but lucratif qui ont pour mission d'encadrer dans les établissements de soins les étudiants hospitalisés pour une longue durée.

J. DELRUELLE-GHOBERT.